

پایش بازار

پویایی های بازار

۱- در ابتدای سال ۲۰۲۱ هر بشکه نفت خام برنت به قیمت ۵۱,۸۰ دلار در بازار بورس لندن فروخته شد. قیمت وست تگزاس اینترمدییت هر بشکه ۴۸,۴۲ دلار بفروش رفت. قیمت گاز طبیعی در اولین روز ۲۰۲۱ نسبت به هفته قبل تقریباً ثابت و به ۲,۵۵ دلار هر میلیون بی تی یو در هنری هاب فروخته شد.

تفسیر هفته

۲- به گزارش رویترز قیمت های نفت بعید است که در ۲۰۲۱ به سطح قبل از شیوع بیماری کووید-۱۹ برسند. هنوز صحبت از موج های جدید از بیماری در کشورهای مختلف بخصوص اروپا و آمریکای شمالی وجود داشته و این امر باعث محدود ماندن بخش حمل و نقل شده است. به نظر صاحب نظرانی که رویترز با آنها مصاحبه کرده است، قیمت نفت در ۲۰۲۱ پیش بینی می شود که بصورت متوسط در سطح ۵۰,۶۷ دلار هر بشکه باقی بماند. قیمت نفت تگزاس نیز در حد ۴۷,۴۵ دلار هر بشکه پیش بینی شده است. پیش بینی بانک فدرال رزرو دالاس آمریکا در مورد وضعیت نفت و گاز در ۲۰۲۱ این است که عدم قطعیت ها در بازار ۲۰۲۱ کمتر شده و تجارت انرژی در این سال از ۲۰۲۰ بیشتر می شود. بنا بر نظر سنجی این بانک از مدیران شرکت های بخش انرژی متوسط قیمت نفت تگزاس ۴۴ دلار هر بشکه برای ۲۰۲۱ در نظر گرفته شده است. اکثر مدیرانی که مورد پرسش قرار گرفته اند پیش بینی کرده اند که نفت تگزاس در این سال در بازه ای مابین ۳۵ تا ۷۰ دلار در هر بشکه در نوسان بوده و در انتهای سال ۲۰۲۱ قیمت نفت تگزاس به ۵۰ دلار هر بشکه خواهد رسید.

۳- در بخش گاز طبیعی پیش بینی می شود که بازار گاز طبیعی مایع شده (ال ان جی) در ۲۰۲۱ توسعه یابد. سه صادر کننده اصلی ال ان جی یعنی قطر، آمریکا، و روسیه که در بازار انرژی به آنها شتر، عقاب، و خرس نیز می گویند، صادرکننده های اصلی ال ان جی هستند. قطر با سهم ۲۱ درصدی در بازار جهانی گاز مایع شده با ارائه قیمت های پایین تر از بازار ال ان جی قراردادهای دراز مدت که چندان معمول نیست را با مشتریان منعقد کرده است. این بدان معناست که قطر در غیاب رقابت ایران و با بهره برداری افراطی از منابع گنبد شمالی در بازار ال ان جی از میان دو راهبرد کمتر تولید کردن همراه با فروش به قیمت بالاتر، و بیشتر تولید کردن همراه با فروش به قیمت پایین تر، دومی را برای رسیدن به هدف کسب درآمد بیشتر برگزیده است. رشد تقاضا برای ال ان جی در سالهای دهه دوم قرن بیستم عموماً دو رقمی بود. چین بزرگترین متقاضی این نوع حامل انرژی در سالهای اخیر است. تقاضا برای ال ان جی در ۲۰۲۰ علیرغم شیوع بیماری کووید-۱۹، ۲ درصد افزایش یافته و به ۳۶۲ میلیون تن رسید. پیش بینی می شود در ۲۰۲۱، ۳ درصد یعنی ۱۴,۵ میلیون تن به این مقدار افزوده شود. قیمت ال ان جی به نقل از سیتی گروپ پیش بینی شده است که در ۲۰۲۱ در منطقه آمریکای شمالی (Henry Hub)، ۳,۳۰ دلار برای

هر یک میلیون واحد حرارتی انگلستان (BTU) خواهد بود. فدرال رزرو دالاس این قیمت را ۲,۶۰ دلار پیش بینی کرده است. در اروپا (TTF)، ۴,۸۰ دلار، و در آسیای شرقی در ساحل ژاپن (JKM)، ۵,۵۰ دلار معامله خواهد شد.

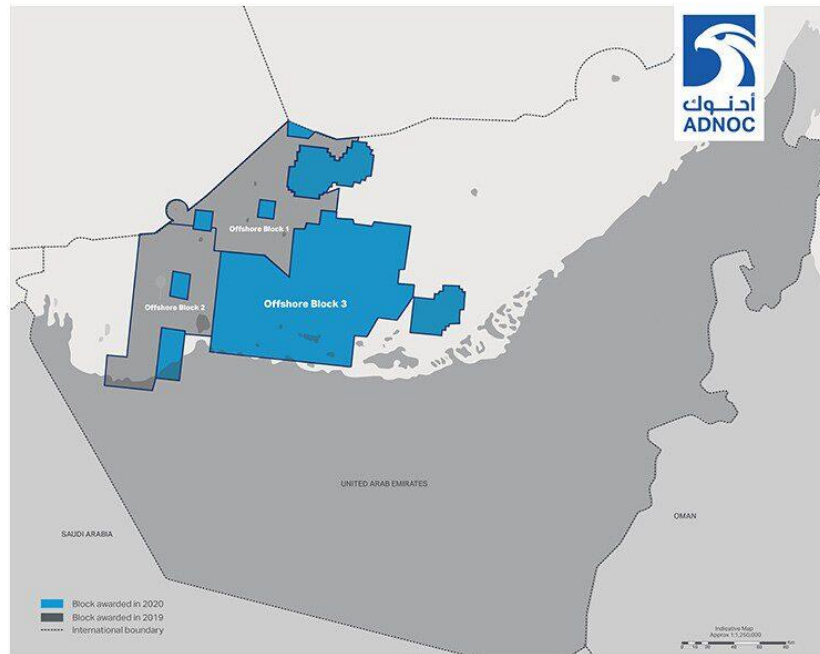
۴- وزرای نفت و انرژی کشورهای عضو اوپک و غیراوپک موسوم به اوپک پلاس قرار است در روز دوشنبه این هفته یعنی چهارم ژانویه جلسه داشته باشند. در این جلسه وضعیت بازار جهانی نفت و عکس العمل اوپک پلاس به بازار مورد بررسی قرار می گیرد. قرار است که از ابتدای ژانویه اوپک پلاس از مقدار کاهش قبلی خود ۵۰۰ هزار بشکه در روز را آزاد نماید.

۵- بخش دیگری از خط لوله ترک استریم از امروز مشغول به کار شد. این خط که از روسیه از طریق بستر دریای سیاه به ترکیه و سپس بلغارستان کشیده شده است، از شمال شرق صربستان گاز را تحویل گرفته و تا مرز مجارستان منتقل می کند. طول این قطعه از خط لوله ۴۰۳ کیلومتر است.

۶- از نیمه شب جمعه اول ژانویه انگلستان رسماً از بازار واحد و اتحادیه گمرکی اروپا جدا شده و بصورت یک کشور با اقتصاد و سیاست خارجی مستقل و بدون تعهد به اروپای متحد راه خود را ادامه داد. در آخرین روزها، اتحاد اروپا و انگلستان نهایتاً به توافق تجاری رسیدند. به نظر می رسد که این جدایی زمینه ساز فرصت های جدیدی برای دیگر قاره ها بخصوص آسیا می باشد. انگلستان اکنون رئیس گروه ۷ متشکل از هفت کشور با بیشترین تولید ناخالص داخلی جهان است. انگلستان در نظر دارد این گروه را با دعوت از سه کشور با اقتصاد قوی یعنی هند، کره جنوبی، و استرالیا به گروه ۱۰ تبدیل نماید. همچنین در اجلاس COP۲۶ در نوامبر سال جاری در گلاسکو، انگلستان هماهنگ کننده تدابیر کشورها برای کمتر نمودن تغییرات اقلیمی و ارزیابی میزان تحقق اهداف اجلاس پاریس ۲۰۱۵ است. انگلستان محل فعالیتهای تجاری شرکت های بزرگ نفت و گاز جهان است. تمام شرکت های نفتی (IOCs)، مرکزیت و یا یک شعبه از بنگاه آنان در انگلستان است. همچنین انگلستان محل ثبت و فعالیت هزاران شرکت کوچک و متوسط در زمینه انرژی های هیدروکربوریست. این شرکت ها اکثراً در دوره رونق و تولید حداکثری دریای شمال به کار تولید و خدمات رسانی مشغول بودند. چه خوب است که سیاست خارجی ایران روابط جدیدی را با انگلستان در دستور کار خود قرار داده تا از این رهگذر سیاست گذاری انرژی ایران نیز بتواند از فرصت های نو امکان استفاده داشته باشد.

۷- شرکت ملی نفت ابوظبی (ADNOC) اعلام کرد که حق امتیاز اکتشاف و استخراج در بخشی از آبهای این امارت در خلیج فارس را به کنسرسیومی متشکل از شرکت نفت ایتالیا (ENI) و شرکت اکتشاف و تولید تایلند (PTTEP) واگذار کرده است. فاز اول حفاری بلوک ۳ این منطقه نیازمند ۴۱۲ میلیون دلار سرمایه گذاری است. فاز ۱ و ۲ این پروژه در ۲۰۱۹ به همان کنسرسیوم داده شده بود. عملیات گمانه زنی برای یافتن مخازن جذاب توسط روش لرزه نگاری سه بعدی با دقت بالا انجام می شود. حق امتیاز برای ۳۵ سال است و ۶۰ درصد از عواید به ادناک اختصاص دارد. در شکل زیر مناطق خاکستری رنگ در

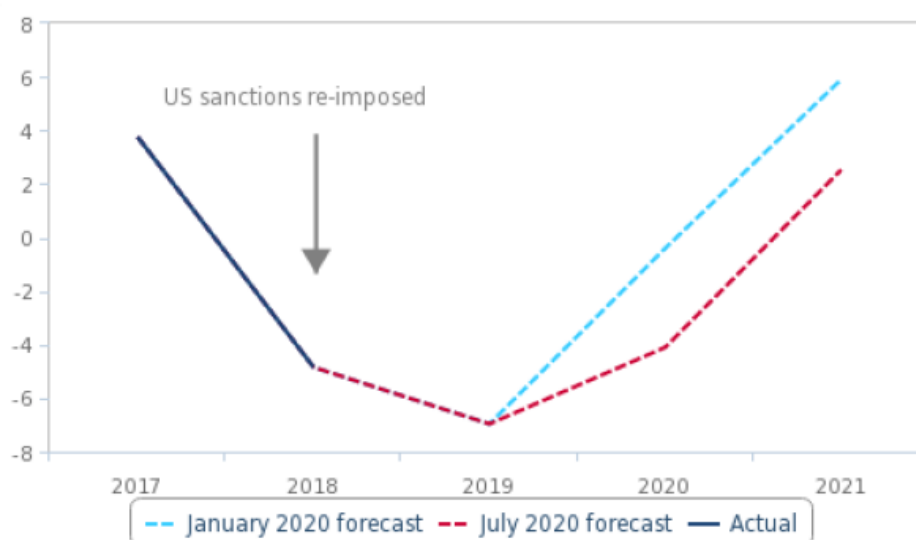
۲۰۱۹ به کنسرسیون انی و تایلند، و مناطق آبی رنگ در توافق اخیر به همان کنسرسیون داده شده است. خطوط درون خلیج فارس، نشان دهنده حد مرزهای آبی امارات عربی متحده است.

۸- فیچ سالوشنز (Fitch Solutions) در آخرین گزارش خود برای فصل چهارم ۲۰۲۰ در مورد ایران نتیجه گرفته است که رشد تولید ناخالص داخلی ایران در سال ۲۰۲۰ منهای ۴,۱ درصد بوده است. این سومین سالی است که اقتصاد ایران رشد منفی را بصورت پیاپی تجربه می کند. در سالهای قبل تاثیرات تحریمهای آمریکا بر اقتصاد ایران به تدریج مشهود شده و در ۲۰۲۰ پیامدهای شیوع بیماری کووید-۱۹ نیز بر رکود و بی تحرکی اقتصاد ایران افزوده است. برای ۲۰۲۱ پیش بینی می شود که با توجه به انتخاب رئیس جمهور نسبتاً میانه رو در ایالات متحده، احتمال بازگشت آمریکا به توافق برنامه جامع اقدام مشترک (برجام)، و همچنین فروکش کردن تاثیرات ناشی از ویروس کرونا، اقتصاد ایران از تورم لجام گسیخته همراه با رکود به سمت بهبود حرکت نماید. با توجه به نقاط قوت ایران در وضعیت فعلی جهان، به نظر می رسد که این کشور می تواند بسرعت به وضعیت اقتصادی خویش سرو سامان دهد. این مسئله نیاز به مجموعه طراحی سیاست گذاری و اتخاذ استراتژی های مناسب در دهه سوم قرن ۲۱ دارد. با توجه به موقعیت خیره کننده ایران در داشتن منابع ثابت شده نفت و گاز، جمعیت تحصیلکرده، موقعیت ژئوپلیتیک و بازار بالقوه درون کشور و در کشورهای همسایه، ایران می تواند با تمرکز بر بخش انرژی، منابع مالی لازم برای پیشرفت سایر بخش های اقتصادی و اجتماعی را فراهم آورد. در این میان باید به نقش حیاتی منابع هیدروکربوری در توسعه اقتصاد ایران اشاره داشت. ایران دومین دارنده گاز طبیعی و چهارمین

دارنده نفت خام در جهان و نتیجتاً بزرگترین کشور دارنده تجمعی ذخائر ثابت شده نفت و گاز جهان است. در شکل زیر امیدواری این شرکت مشاوره ای برای تحرک در اقتصاد ایران و مثبت شدن رشد تولید ناخالص داخلی کشف شده می شود.

Post-Sanctions Shock Recovery Delayed By Covid-19
Real GDP Growth, % y-o-y (January Vs July 2020 Fitch Solutions Forecasts)

Source: UN, CBI, Fitch Solutions